

Samrådsredogörelse

VÄG 642 OCH 678, NY ALLMÄN FÄRJELED FRÅN NORRA LAGNÖ TILL TYNNINGÖ

Värmdö kommun och Vaxholms stad, Stockholms Län

UTSTÄLLELSEHANDLING 2017-03-29

Projektnummer: 107130

Dokumenttitel: Väg 642 och 678, ny allmän färjeled mellan Norra Lagnö - Tynningö
Skapat av: Atkins Sverige AB
Dokumentdatum: 2017-03-29
Dokumenttyp: Samrådsredogörelse
DokumentID:
Ärendenummer: TRV 2011/72450
Uppdragsnummer: 107130
Version: Utställelsehandling

Publiceringsdatum:
Utgivare: Trafikverket
Kontaktperson, Renée Berecz, Trafikverket
Uppdragsansvarig: Renée Berecz, Trafikverket
Tryck:
Distributör: Trafikverket, 172 90 Sundbyberg, telefon: 0771-921 921.

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	4
1.1 GENOMFÖRDA SAMRÅD.....	4
1.2 VANLIGT FÖREKOMMANDE SYNPUNKTER.....	6
2. SAMRÅDSKRETS	7
3. SAMRÅD.....	9
3.1 SAMRÅD MED MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER	9
3.1.1 Ledningsägare	9
3.1.2 Kommuner och kommunalförbund	10
3.1.3 Myndigheter och organisationer	14
3.1.4 Föreningar	18
3.2 SAMRÅD MED ALLMÄNHETEN.....	26
3.2.1 Färjan stationering och dylikt.....	26
3.2.2 Ljudnivåer	28
3.2.3 Trafiksäkerhet och belysning	29
3.2.4 Boende- och kulturmiljö	32
3.2.5 Fastighetsintrång och övriga frågor.....	34
4. BILAGOR.....	38

1. Sammanfattning

Trafikverket upprättar en arbetsplan för ny allmän färjeled mellan Norra Lagnö i Värmdö kommun och Tynningö i Vaxholms stad. Färjeleden binder samman väg 642 på Norra Lagnö och väg 678 på Tynningö.

Den 1 maj 2004 begärde Tynningöfärjan Ekonomisk Förening (TEF), som bedrev färjetrafik mellan Norra Lagnö och Tynningö, att färjetrafiken skulle överföras från enskild till allmän regi. I maj 2010 fattade Länsstyrelsen i Stockholms län beslut om att allmänförklara färjeleden. Beslutet innebär att Trafikverket från och med den 1 januari 2013 driver allmän bilfärja till Tynningö.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har upprättats som en del av arbetsplanen. MKB:n fokuserar på de miljöaspekter som bedömts vara väsentliga för projektet. Påverkan på vattenmiljön är central i projektet och konsekvenserna för vattenmiljön under drift har redovisats och konsekvensbedömts i denna MKB. Anläggnings- och muddringsarbeten har redovisats översiktligt. Ytterligare miljöaspekter som berörs av projektet och som beskrivits och bedömts i MKB:n är buller, vibrationer, ljusstörningar, luftkvalitet, kultur- och naturmiljö, landskapsbild, risk- och säkerhet, sociala aspekter och påverkan av ändrad stationering. MKB:n godkändes av Länsstyrelsen i Stockholms län den 15 november 2016.

För åtgärderna i vattenområdet, bestående av muddringsarbete, kommer en särskild MKB att upprättas och ansökan om tillstånd för vattenverksamheterna till mark- och miljödomstolen kommer att göras. Samrådsprocessen för vattenverksamheterna kommer tidigast att påbörjas under 2017.

Vid utarbetande av en arbetsplan ska samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslagets utformning ske med berörda fastighetsägare, myndigheter samt andra som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Samråd med Länsstyrelsen i Stockholms län genomfördes initialt den 20 januari 2012 och med berörda kommuner, sakägare och övriga berörda den 20 mars 2012. Samrådsmöten i samband med framtagandet av arbetsplanen har därefter skett löpande med myndigheter och organisationer, länsstyrelsen, ledningsägare, sakägare och berörd allmänhet.

Inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda på Trafikverket under ärendenummer TRV 2011/72450. Avgränsning av sakägarkretsen har gjorts utifrån det syfte och den påverkan som arbetsplanen medför på omgivningen. Förutom de som berörs av markintrång har de som påverkas av bullerstörningar och förändrade utsiktsförhållanden medtagits. Dessa fastigheter bedöms ligga som längst 200 meter ifrån respektive färjeläge.

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas inkomna synpunkter och yttranden med bemötande av Trafikverket.

1.1 Genomförda samråd

Nedan redogörs kort de tillfällen som det förekommit samrådsmöten med berörd allmänhet, myndigheter, kommuner, ledningsägare, organisationer och föreningar. Fortsatt samråd har skett löpande via mejl och telefon under hela arbetets gång.

Myndigheter, kommuner och ledningsägare

2012-01-20: Samrådsmöte med Länsstyrelsen i Stockholms län om miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) avgränsningar.

2012-04-19 Protokoll samrådsmöte Vaxholms stad.

2012-04-25: Samrådsmöte med Storstockholms Lokaltrafik (SL) och deras entreprenör som kör busstrafiken på Norra Lagnö och på Tynningö. Mötet avhandlade hur den kommande kollektivtrafiken på Tynningö och Norra Lagnö kan se ut.

2012-04-26: Samrådsmöte mellan Trafikverkets upphandlade konsult och Vaxholms stad om åtgärder inom detaljplanelagda områden.

2012-02-08: Samrådsmöte med ledningsägare.

2012-05-02: Samrådsmöte med ledningsägare.

2013-09-12: Samrådsmöte med Länsstyrelsen i Stockholms län, bl. a. om MKB, byggnation färjeläge och muddringsarbeten.

2014-05-16: Samrådsmöte med ledningsägare.

2015-01-28: Samrådsmöte med Länsstyrelsen i Stockholms län framförallt avseende buller och vattenfrågor.

2016-05-18: Samordningsmöte med Värmdö kommun avseende samordning mellan arbetsplanen och påbörjat detaljplanearbete på Norra Lagnö.

Allmänheten och föreningar

2012-03-20: Sakägarsammanträde på Antistilla skola, Toivovägen 8, Värmdö kommun.

2012-04-27: Samrådsmöte på plats vid Norra Lagnö med Jan-Olov Nilsson, Norra Lagnö 1:112, avseende markintrång.

2012-05-23: Samrådsmöte med Tynningö Gårds Ekonomiska Förening. Trafikverket träffade fastighetsägare Tynningö fastighetsägarförening på plats vid Tynningö allmänna brygga för att resonera kring markintrång och om möjlighet till överlåtelse av temporär brygga. Föreningen företrädde Johan Bohman.

2012-09-21: Samrådsmöte med anledning av anmälan av vattenverksamhet inom fastighet Norra Lagnö 1:332 (1:32) pga. av ombyggnation av färjeläget vid Norra Lagnö.

2012-09-24: Samrådsmöte med Tynningö Gårds Ekonomiska Förening på Tynningö allmänna brygga avseende anmälan om vattenverksamhet inom fastighet Tynningö 1:605 pga. ombyggnation av färjeläget vid Tynningö. Föreningen företrädde Johan Bohman samt två ledamöter.

2012-08-28: Samrådsmöte med boende på Norra Lagnö, bl. a. om arbetsplanens process, vattenverksamhetens process, färjans stationering, färjevaktarstugans placering. Samrådet hölls på Trafikverket i Solna.

2013-12-04: Öppet hus med berörda fastighetsägare, kommuner, myndigheter samt övriga med särskilt intresse i saken genomfördes på Antistilla skola, Toivovägen 8, Värmdö kommun.

2014-03-25: Samrådsmöte med Norra Lagnö Skeppslag (NLS) som hölls på Trafikverket Färjerederiet i Vaxholm. På mötet avhandlades frågor avseende gångbana, belysning, fastighet Norra Lagnö 1:16, färjans stationering och färjevaktarstuga samt buller.

1.2 Vanligt förekommande synpunkter

I kapitel 3.2 redovisas en sammanfattning av allmänhetens synpunkter med bemötande från Trafikverket.

Vanliga och återkommande synpunkter från allmänheten har handlat om

- Färjans stationering och dylikt (kapitel 3.2.1)
- Ljudnivåer från färjetrafik (kapitel 3.2.2)
- Trafiksäkerhet och belysning (kapitel 3.2.3)
- Boende- och kulturmiljö (kapitel 3.2.4)
- Fastighetsintrång och övriga frågor (kapitel 3.2.5)

2. Samrådsrets

Samrådsretsen är de som informerats om att ett samråd ska äga rum. Omfattningen av samrådsretsen varierar mellan olika projekt och samrådets syfte, karaktär och innehåll. I detta projekt har samrådsretsen avgränsats till följande:

Ledningsägare:

Skanova

Vattenfall

Eon

Stokab

Länsstyrelsen, landsting, kommuner och kommunalförbund:

Stockholm läns landsting

Länsstyrelsen i Stockholms län

Värmdö kommun

Vaxholms stad

Storstockholms Brandförsvär

Myndigheter och organisationer

Lantmäteriet

Riksantikvarieämbetet

Polismyndigheten

Sjöfartsverket

Kammarkollegiet

Naturvårdsverket

Försvarmakten (Marinen)

Transportstyrelsen

Havs- och vattenmyndigheten

Räddningstjänsten

Trafikförvaltningen och Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Waxholmsbolaget

Föreningar

Naturskyddsföreningen

Direkt berörda och indirekt berörda fastighetsägare och intresseföreningar

Privatpersoner

Tynningö Gårds Ekonomiska Förening (TGEF)

Karlsruhevägens Vägsamfällighetsförening

Östra Tynningö samfällighetsförening

Norra Lagnö Skeppslag

Lagnövägens intresseförening

Tynningö Ramsö byalag och bygdegårdsförening

Tynningö Sjötrafik, Malmqvist Sjö- & Allservice

3. Samråd

3.1 Samråd med myndigheter och organisationer

Nedan redogörs för de synpunkter som inkommit från myndigheter, kommuner, kommunförbund, ledningsägare, organisationer och föreningar.

Synpunkterna har sammanfattats och Trafikverket har valt att besvara synpunkter samlat för respektive instans. Datum för respektive synpunkt har, i möjligaste mån, angivits utifrån Trafikverkets diarieföring. För att se synpunkter i sin helhet hänvisas till Trafikverkets diarium.

3.1.1 Ledningsägare

Skanova			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2014-01-02	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons		
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:			
TeliaSonera Skanova Access AB har befintliga teleanläggningar inom berört område. Skanova hänvisar till tidigare remissvar, och de aktiviteter som därefter har utförts för att klargöra hur berörda Teleledningar berörs och bifogar därför handlingar i skrivelsen. Det som ytterligare har framkommit är att Skanova planerar för en ny telekabel (fiber) under hösten 2014 samma sträcka och detta bör beaktas och samplaneras.			
Trafikverkets kommentarer:			
Skanovas planerade arbete inom arbetsplanens område sker i samråd med Trafikverket. Det planerade arbetet förväntas inte påverka intilliggande fastigheters tomtgräns, mur eller träd.			

Vattenfall Eldistribution AB			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-04	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons		
☐ Remiss	☐ Webb		

☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Ändring/flytt av ledningar görs av Vattenfall men bekostas av exploatören. Se yttrande för mer information kring vilka ledningar som berörs.			
Trafikverkets kommentarer: Ändring och flytt av ledningar inom vägområdet bekostas av ledningsägaren, i övrigt av exploatören.			

3.1.2 Kommuner och kommunalförbund

Värmdö kommun			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-05-22	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons	2013-12-18	
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Kulturmiljö - Värmdö kommun anser att byggande och anläggningsarbete ska ta hänsyn till de historiska och estetiska värden som finns på platsen. Kommunen anser att Trafikverket ska ta fram en beskrivning avseende detta. Färjans stationering - Kommunen anser att färjan i första hand bör vara stationerad på Tynningö. Om Trafikverket väljer att stationera färjan på Norra Lagnö vill kommunen att en noggrann konsekvensanalys görs. Buller - Med anledning av inkomna klagomål på buller vill Värmdö kommun att Trafikverket genomför de mätningar som Bygg- och miljökontoret lämnat förslag på. Kommunen kräver att Trafikverket redovisar effekterna med utgångspunkt från Naturvårdsverkets riktlinjer för buller både för hamn- och trafikverksamhet. Vattenkvalitet - Värmdö kommun föreslår att Trafikverket redovisar hur färjetrafiken och färjornas bottenfärg kommer att påverka vattenkvaliteten i området. Belysning - Belysning av kaj och färja ska utformas så att ljussken inte stör/bländar omkringliggande bebyggelse. Armaturval bör ske med hänsyn till kulturmiljön. Ökad trafik och trafiksäkerhet - Kommunen anser att Trafikverket måste finna en lösning på trafiksäkerheten och föreslår att antingen spärrområdena ökas och/eller ett kärnmagasin lokaliseras söder om arbetsplanens utbredning utmed gårdet. Hela sträckan från färjeläget på Norra Lagnö till Insjön bör utformas med gång- och cykelväg. För att underlätta för köande bör ljusreglering övervägas. Kommunen anser också att hastigheten bör sänkas inom området för att öka säkerheten.			

Utökning av arbetsplanens område - Värmdö kommun anser att Trafikverket måste ta hänsyn till hela vägsträckan och inte bara det som ligger inom utredningsområdet. Likaså bör parkeringsplatsen, där färjevaktarbostaden planeras, ingå i området.

Färjevaktarstuga - Färjevaktarstugan borde i samverkan med närboende kunna anläggas vid själva färjeläget och bör helst inte anordnas på parkeringsytan.

Fortsatt samarbete - Norra Lagnö är i kommunens översiktsplan utpekad som ett prioriterat förändringsområde. Det innebär att området ska planläggas och förses med kommunalt vatten och avlopp. Arbetet har just inletts och det är därför viktigt att kommunen och Trafikverket samverkar om detaljutformningen av väg, gång- och cykelbana samt färjeläget, så att största möjliga hänsyn tas till kulturmiljön.

Trafikverkets kommentarer:

Kulturmiljö - Stockholm läns museum och Värmdö kommun har i kommunens kulturmiljöprogram Skärgårdsbyggd valt ut bland annat Norra Lagnö som ett område som är särskilt värdefull för kulturmiljövärden ut ett lokalt perspektiv. Detta med avseende på struktur i behåll för exempelvis landskap, fornlämningar och bebyggelse. Detta tar trafikverket hänsyn till och beskriver närmare hur utformning av utbyggnaderna ska ske i PM Gestaltningssprogram.

Färjans stationering - Färjetrafiken är en avgörande länk i många människors vardag. Därför är det nödvändigt att trafiken kan upprätthållas alla dagar året runt. För att detta ska fungera behöver färjans drift och underhåll tryggas. Generellt har Trafikverkets färjerederi som inriktning att alla färjor ska stationeras på fastlandssidan. Det pågår ett arbete i hela landet för att ändra stationering.

Enligt protokoll *Lagnö 20140325, Minnesanteckningar möte hos Trafikverket i Vaxholm*, beskrivs en överenskommelse om stationering av färjan dag-/natttid mellan trafikverket och N Lagnöborna. Färjan kommer därmed att placeras på östra Tynningö dagtid mellan turerna och på N Lagnö natttid. Detta medför bland annat att färjelägret på östra Tynningö är ledigt under natten för eventuellt jourtrafik, med utryckningsfordon från Vaxholm etc.

Buller – Trafikverket har genomfört bullermätningar som resulterat i att flertalet bullerskyddsåtgärder utförts på färjan och skjutbryggor. Utöver dessa åtgärder kommer färjans turtäthet att begränsas kvälls- och natttid, ett antal berörda bostadshus kommer att vid behov erbjudas bullerdämpande åtgärder. Med samtliga föreslagna bullerskyddsåtgärder inom ramen av arbetsplanen har Trafikverket utfört sådana bullerreducerande åtgärder som är teknisk möjliga, ekonomisk rimliga och miljömässigt motiverade. För mer utförlig information avseende bullerskyddsåtgärder hänvisas till Arbetsplanen samt PM Bullerskyddsåtgärder.

Vattenkvalitet

Färjorna som trafikerar leden använder sig av båtottenfärgen Interspeed 5617, som medför att kemikalier kan tillföras i ytvattnet och sedimenten vid färjelägena i Norra Langö och Östra Tynningö. Enligt den riskanalys som Kemikalieinspektionen utfört framgår att Interspeed 5617 blivit godkänd för fartyg i alla miljöer i Östersjön utan restriktioner. Bedömningen som Kemikalieinspektionen gjort innebär att risken för skada på omkringliggande vattenmiljöer på grund av användandet av bottenfärgen är

låg. Färjetrafiken kommer därmed att medföra samma påverkan på ytvattenkvalitet och sediment i vattenområdet som befintlig trafik.

Belysning - Trafikverket avser att anpassa belysningen till miljön, både avseende utformning av stolpar och val av armatur.

Ökad trafik och trafiksäkerhet - Det är inte i dagsläget aktuellt att förlägga kön och anordna signaler på annat ställe än idag. Arbetsplanens förslag innebär att fordon som står i kö till färjan har visuell kontakt med färjan. Vid fastighetsutfarter markeras spärrområden där det kommer att vara möjligt att vid möten att stanna. Spärrzonen på toppen av krönet på Lagnövägen har utvidgats jämfört med tidigare förslag.

Utökning av arbetsplanens område

Trafikverket har tagit detta i aspekt men med tanke på nuvarande projekts omfattning har det inte funnits utrymme för utökning av arbetsplan.

Färjevaktarstuga - Trafikverket är lagfaren ägare till den fastighet med parkeringsyta som finns söder om färjeläget på Norra Lagnö och möjligheten att bygga en färjevaktarstuga på parkeringen utreds. Tillstånd till byggandet av färjevaktarstugan prövas med bygglov som ansöks hos Värmdö kommun. Detta innebär att mark inte behöver tas i anspråk med vägrätt. Markåtkomsten behöver således inte fastställas med arbetsplan. Det bedöms inte finnas tillräckligt med markutrymme för att placera stugan i anslutning till färjeläget. För att möjliggöra detta behöver fastighetsmark tas i anspråk.

Fortsatt arbete – Trafikverket är medveten om att Stockholm läns museum och Värmdö kommun har i kommunens kulturmiljöprogram Skärgårdsbyggd valt ut bland annat Norra Lagnö som ett område som är särskilt värdefull för kulturmiljövärden ur ett lokalt perspektiv. Trafikverket samverkar med kommunen i utformningen av området och har för avseende att ta största möjliga hänsyn till struktur i behåll för exempelvis landskap, fornlämningar och bebyggelse.

Vaxholms stad

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-17	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons	2012-12-21	
☐ Remiss	☐ Webb	2014-01-21	
☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Vaxholms stad är ledningsägare till belysningen på Tynningö. Det måste tydligt klargöras vem som äger vad av anläggningen i dagsläget och vem som ska ansvara för drift och underhållsfrågor i framtiden. Ny armatur och stolpar ska vara väl anpassade till befintlig miljö. Temporär brygga på Tynningö bör göras permanent. Strandskydd intill färjeläget bör beaktas.

Vaxholms stad anser att den vägfärja som stationerar Tynningöleden ska vara stationerad vid färjeläget Norra Lagnö under tider på dygnet då denna inte är bemannad. Detta för att möjliggöra inkallandet av personal till färjan för akututryckningar samt att Östra Tynningö kan angöras med färja från Vaxholmsleden under tider då Tynningöleden inte är bemannad.

Trafikverkets kommentarer:

Trafikverket och Tynningö Gårds Ekonomiska Förening (TGEF) har samtalat om huruvida föreningen är villiga att via överlåtelse överta den brygga som Trafikverket temporärt anlagt under byggtiden. Bryggan kommer vid en överlåtelse att bli enskild då benämningen "Allmän brygga" tas bort, eftersom det nya färjeläget inte tillåter övrig allmän trafik. Föreningen gillade förslaget om övertagande men lämnade inte något svar. Ett eventuellt övertagande kommer att hanteras vid senare tillfälle. Framtiden för den temporära kajen på Tynningö är ännu inte beslutad.

Strandskyddet är beaktat.

Vaxholms stad kommer ha fortsatt ansvar för drift och underhåll av belysning längs med Tynningövägen, inklusive nya belysningsstolpar. Trafikverket kommer att ansvara för drift och underhåll av belysningen i direkt anslutning till färjeläget.

Färjan placeras på Tynningö mellan turerna och nattetid efter driftstid på Norra Lagnö. Detta medför att bland annat att färjeläget på Östra Tynningö är ledigt under natten för eventuell jourtrafik med utryckningsfordon från Vaxholm. Trafikverket som väghållare har inte ansvar för räddningsverksamhet.

Vid akututryckning under tider då Tynningöfärjan inte är bemannad kan SOS kontakta Vaxholmsfärjan, som är bemannad dygnet runt. Detta möjliggör att utryckningsfordon når fram till ön. Vaxholmsfärjan lastar utryckningsfordonet i Vaxholm eller Norra Lagnö beroende på vad SOS beställer och kör till färjeläget på Tynningö.

Storstockholms Brandförsvär

Samrådstyp

- ☐ Möte
☒ Skrivelse
☐ Remiss
☐ Annat: talsamtal

Samrådsinbjudan

- ☐ Brev
☐ Annons
☐ Webb
☐ Annat: <Ange typ>

Datum

2012-04-23

Diarienummer

TRV
2011/72450

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Storstockholms brandförsvär har kommit in med synpunkt om att olycksrisker bör behandlas i MKB samt att det i arbetsplanen saknas plan för hur räddningsinsatser ska ske efter det att färjan blir allmän. Storstockholms brandförsvär kan ringa till befälhavare vid utryckning eftersom de har jour dygnet runt, alla dagar.

Trafikverkets kommentarer:

Utgångspunkten i Trafikverkets funktionella krav är att inga särskilda krav ställs för räddningstjänst. Det pågår en diskussion på nationell nivå hur frågan om jour ska lösas till öar med färjeförbindelse som inte har jour.

Trafikverket ansvarar inte som väghållare för planering av räddningsinsatser och MKB:n gör bedömningen att utbyggnadsförslaget medför små positiva konsekvenser avseende aktuella säkerhetsförstärkande åtgärder.

Vid akututryckning under tider då Tynningöfärjan inte är bemannad kan SOS kontakta Vaxholmsfärjan, som är bemannad dygnet runt. Detta möjliggör att utryckningsfordon når fram till ön. Vaxholmsfärjan lastar utryckningsfordonet i Vaxholm eller Norra Lagnö beroende på vad SOS beställer och kör till färjeläget på Tynningö.

3.1.3 Myndigheter och organisationer

Försvarsmakten			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-11	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons	2014-01-13	
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.			
Trafikverkets kommentarer: Trafikverket tackar för inkommet yttrande.			

Transportstyrelsen			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-11	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons	2014-01-09	
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Transportstyrelsens sjöfartavdelning har inget att erinra mot samrådshandlingarna men ger dock följande kommentarer.			

Det nämns att det ska muddras ytterligare i anslutning till färjelägena. Transportstyrelsens sjöfartsavdelning vill se tydligare vilken djupmarginal som gäller under kölen. Detta för att säkerställa fartygens manöverförmåga och ge fartygen nödvändigt manöverutrymme när de anlöper respektive kaj. Beslut kring detta bör ske i nära samråd med Trafikverkets rederi. Transportstyrelsen påminner om att alla anläggningar, och eventuell ny strandlinje och nytt djup ska mätas geodetiskt och delges Sjöfartsverket och Transportstyrelsen. Bojar är att betrakta som sk. sjösäkerhetsanordningar (SSA), varav tillstånd från Transportstyrelsen krävs.

Trafikverkets kommentarer:

I djupmarginalen mellan färjans propellrar och sjöbotten har hänsyn tagits till låga vattenstånd, färjans snedställning vid lastning och lossning samt erforderlig säkerhetsmarginal enligt farledsnorm. Djupmarginalen är vid medelvattenstånd ca 1,5 m till färjans propeller vid Tynningö och ca 2 m vid Norra Lagnö. Av den nuvarande färjetrafiken har man erfarenheten att vattenståndsvariationerna kan vara extra stora vid Norra Lagnö, därav har djupmarginalen utökas med 0,5 m vid Norra Lagnö jämfört med Tynningö.

Relationsinmätning av nya kajer kommer att genomföras som en del i slutbesiktningen av den färdiga anläggningen. För godkänd muddring vid kajerna kommer en sjömätning och klarramning att krävas som ska uppfylla Transportstyrelsens krav.

Havs- och vattenmyndigheten

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-03-16	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons		
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Havs- och Vattenmyndigheten avstår att yttra sig i ärendet.

Trafikverkets kommentarer:

Trafikverket tackar för inkommet svar.

Sjöfartsverket

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2013-12-17	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons		
☐ Remiss	☐ Webb		

☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
---	--	--	--

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:
Sjöfartsverket vill informera om att den nya allmänna färjelinjen finns upptagen som allmän farled i Sjöfartsverkets nya förslag till förteckning över allmänna farleder och hamnar (SJÖFS 88:5). Belysningspunkter i anslutning till farleden skall anordnas så att de inte bländar eller påverkar andra ljuskällor för navigation. När ombyggnationen är färdigställd skall den mätas in geodetiskt och underlaget skickas till Sjöfartsverket ufs@sjofartsverket.se för möjligt införande i aktuella sjökort.

Trafikverkets kommentarer:
Belysning i anslutning till färjelägena är välavbländade. Ytterligare projekterade belysningsstolpar i anslutning till färjelägena, som i nuläget inte är fastställda kommer även att vara välavbländade.
Geodetiskt underlag har skickats till Sjöfartsverket.

Lantmäteriet			
Samrådstyp ☐ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☐ Annat: telsamtal	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☐ Annons ☐ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum 2013-12-12	Diarienummer TRV 2011/72450

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:
På Norra Lagnö finns det oklarheter avseende fastighetsindelningen på land. Fastighetsindelningen i vattnet synes dock vara klarlagd.
Lantmäteriet konstaterar att gemensamhetsanläggningen Norra Lagnö ga:7 kan vara berörd.
Ägare av fiskevatten kan vara berörda. Fisket kan vara antingen enskilt ägt eller samfällt.
Vidare finns det oklarheter avseende vattentillhörigheten utanför Tynningö.

Trafikverkets kommentarer:
GA:7 är en indirekt berörd fastighet.
Oklarheter kring vattentillhörigheter utanför arbetsplanens område utreds ej.

Naturvårdsverket

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2013-11-29	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annons		2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.			
Trafikverkets kommentarer: Trafikverket tackar för inkommet svar.			

Trafikförvaltningen Stockholms läns landsting och Storstockholms lokaltrafik (SL)			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-17	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annons	2013-12-13	2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Trafikförvaltningen och SL anser att det är positivt att det anläggs gångbana mellan färjeläget och busshållplatsen på Norra Lagnö. Den nya busshållplatsen och vändplanen vid Tynningö bör anpassas till den typ av bussar som körs på Tynningö. Samråd avseende utformningen bör tas med Trafikförvaltningen och bussentreprenören Tynningöbuss.			
Trafikverkets kommentarer: Trafikverket tar med sig synpunkten till nästa skede i planeringsprocessen.			

Waxholmsbolaget			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-19	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annons	2013-03-13	2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		

☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Waxholmsbolaget bedömer att vår trafik till "ångbåtsbryggan" kan bedrivas under byggtiden med vissa justeringar såsom en lodrät front.			
Trafikverkets kommentarer: Trafikverket är av samma uppfattning.			

3.1.4 Föreningar

Norra Lagnö Skeppslag			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-17	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annons	2012-08-27	2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb	2014-01-10	
☐ Annat: telsamtal	☐ Annat: <Ange typ>	2016-02-06	
		2016-03-23	
		2016-05-23	
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Samrådsförfarandet - Norra Lagnö Skeppslag är generellt kritiska till samrådsförfarandet och Trafikverkets bemötande av skeppslagets och berörda fastighetsägares synpunkter. Skeppslaget har t.ex. trots upprepade försök inte fått ut underlag från Trafikverket som ligger till grund för delar av arbetsplanen. Synpunkter miljökonsekvensbeskrivning (MKB) - Skeppslaget har skickat in yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län, daterat i Trafikverkets diarium 2012-08-27, att vare sig de boende på Lagnö närmast färjeläget eller Norra Lagnö Skeppslag har fått tillfälle att inkomma med synpunkter på MKB:n. Yttrandet till Länsstyrelsen rör bl.a. brister i samrådsförfarandet och brister i MKB:n. Skeppslaget med undertecknade fastighetsägare på Norra Lagnö inkom även med synpunkter på MKB:n till Länsstyrelsen daterat 2016-06-23. Skeppslaget framhäver i yttrandet att MKB:n inte bör godkännas i sin nuvarande form samt anser att MKB:n brister i flera avseenden i förhållande förevarande lagstiftning. Val av färja – Skeppslaget anser att det helt saknas giltiga skäl till varför Trafikverket inte kan använda sig utav den förgående färjan eller en färja utav motsvarande storlek. Färjans stationering - Skeppslaget anser att Trafikverket inte tagit hänsyn till miljöbalkens platsvalsregel i de allmänna hänsynsreglerna med avseende på bl.a. färjans stationering. Beslutet om färjans stationering på Norra Lagnö har överklagats. Skeppslaget anser att en placering av en stor färja på Lagnö förstör			

kulturmiljön och innebär negativa konsekvenser för upplevelsen av landskapet och miljön. Det är en allvarlig brist att Trafikverket inte har jämfört alternativen mellan att ha färjan placerad på Lagnö med att ha den placerad på Tynningö.

Belysning, kultur- och boendemiljö - Arbetsplanen saknar en redogörelse för varför så mycket belysning behövs och vilka utformningsalternativ för dessa som står till buds, bl.a. saknas uppgift över antal gående passagerare till och från Tynningö i arbetsplanen.

Belysningen ändrar landskapsbilden och stör boendemiljön och att det medför små till försumbara konsekvenser enligt MKB är inte korrekt. Arbetsplanen bör justeras så att Trafikverket återgår till ursprungligt förslag med maximalt tre belysningskällor längs vägen mellan färjeläget och hållplatsen på Lagnö samt att dessa ljuskällor anpassas efter rådande miljömässiga förutsättningar såväl med avseende på ljusstyrka som utformning i övrigt. Trafikverket bör närmare utreda om belysning längs Norra Lagnövägen överhuvudtaget behövs. På vägbommen vid rampen har varningslampor installerats som även avger ett störande sken.

Buller – Skeppslaget inklusive berörda fastighetsägare på Norra Lagnö har skickat in klagomål avseende buller från färjetrafiken till Värmdö kommun samt yttrande till Mark- och miljödomstolen avseende Trafikverkets agerande i frågan. Skeppslaget anser t.ex. att Trafikverket inte lever upp till sin skyldighet att använda bästa möjliga teknik. Skeppslaget ställer sig kritiska till de bullerutredningar, som inkluderar både bullerberäkningar och bullermätningar som genomförts inom ramen för arbetsplanen.

Trafiksäkerhet – Farthinder i form av gupp bör vara tillräckligt i trafiksäkerhetssynpunkt.

Färjevaktarstuga - Frågan avseende färjevaktarstuga ska hanteras inom ramen för arbetsplanen. På Tynningö finns redan en färjevaktarstuga i direkt anslutning till färjeläget.

Vattenkvalitet – Tillgången på grundvatten på Norra Lagnö är mycket begränsad pga. saltvatteninträngning. En i viken stillastående färja kommer att utsöndra stora mängder giftig bottenfärg under lång tid. Oron från de närboende på Norra Lagnö har tidigare påpekats för Trafikverket. Det kan inte finnas några positiva konsekvenser för vattenmiljön att sätta in en större färja, muddra, bygga dykdalb och förlänga brygga.

Bildmaterial - Skeppslaget anser att arbetsplanen saknar bildmaterial i form av scenarier över hur miljön på Norra Lagnö kommer att se ut om arbetsplanen genomförs fullt ut, vilket försämrar möjligheten att komma med konstruktiva förslag.

Trafikverkets kommentarer:

Samrådsförfarandet - Trafikverket besvarar som huvudregel inte synpunkter eller yttranden särskilt utan inkomna synpunkter/yttranden sammanställs och sammanfattas samt besvaras av Trafikverket i upprättad samrådsredogörelse som bifogas arbetsplanen.

Ett sakägarsammanträde hölls 2012-03-20 samt ett öppet hus hölls 2013-12-04 där berörda gavs möjlighet att yttra sig över arbetsplanen. Utöver dessa har ytterligare

samrådsmöten hållits på Norra Lagnö, Tynningö och på Trafikverkets lokaler med både berörda fastighetsägare och lokala föreningar. Fortsatt samråd har vidare skett via mejl och telefon under arbetets gång där berörda har givits tillfälle att yttra sig. Arbetsplanen planeras för utställning under 2017, varav ytterligare tillfälle att yttra sig över arbetsplanens innehåll kommer att ges.

Trafikverket har under arbetets gång genomfört förändringar för att ta så stor hänsyn som möjligt till inkomna synpunkter samt reviderat arbetsplanens olika handlingar utefter dessa.

Synpunkter miljökonsekvensbeskrivning (MKB) - MKB:n har justerats för att inkludera inkomna synpunkter från dels berörd allmänhet samt från Länsstyrelsen. Tidigare version av MKB, som skickades till Länsstyrelsen för godkännande första gången 2012-05-31, har reviderats med uppdaterad projektbeskrivningen utifrån redan utförda ombyggnader samt återstående arbeten, buller, förtydligande av lokaliseringalternativ inklusive nollalternativ, miljö kvalitetsnormer (MKN) och stationering av färjan. 2016-11-15 godkändes MKB av Länsstyrelsen i Stockholms län, se flik 3.

Val av färja - Efter samråd med berörd allmänhet har Trafikverket beslutat att tillsvidare bedriva färjetrafiken med en annan mindre färja än det som angavs i sakägarsammanträdet 2012-03-20. Trafikverket tog detta beslut då den mindre färjan bättre samspelar med den kulturhistoriskt viktiga miljön och för närboende på Norra Lagnö.

Färjans stationering -Färjetrafiken är en avgörande länk i många människors vardag. Därför är det nödvändigt att trafiken kan upprätthållas alla dagar året runt. För att detta ska fungera behöver färjans drift och underhåll tryggas. Generellt har Trafikverkets färjerederi som inriktning att alla färjor ska stationeras på fastlandssidan. Det pågår ett arbete i hela landet för att ändra stationering.

Enligt protokoll *Lagnö 20140325, Minnesanteckningar möte hos Trafikverket i Vaxholm*, beskrivs en överenskommelse om stationering av färjan dag-/natttid mellan trafikverket och N Lagnöborna. Färjan kommer därmed att placeras på östra Tynningö dagtid mellan turerna och på N Lagnö natttid. Detta medför bland annat att färjeläget på östra Tynningö är ledigt under natten för eventuellt jourtrafik, med utryckningsfordon från Vaxholm etc.

Trafikverket har inte möjlighet att vika en färja åt varje specifik färjeled.

Belysning och kulturmiljö - Gångtrafikanter på sträckan mellan färjeläget på Norra Lagnö och busshållplatsen vid Lagnövägen utgörs i huvudsak av barn och ungdomar. Avsaknaden av belysning utgör en av de faktorer som förstärker otrygghetskänslor hos användargrupper såsom barn. Med ny belysning ökar även trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Med anledning av detta anser Trafikverket att mer belysning behövs. Antal och läge på belysningsstolpar fastställs inte inom ramen för arbetsplanen. Belysningsstolparna anpassas till den kulturhistoriska miljön samt ska vara väl avbländade för att inte störa befintliga fastigheter och trafikanter.

Buller – Trafikverket har genomfört bullerskyddsåtgärder på färjan och skjutbryggor som i nuläget uppgår till sammanlagt 1 miljon kronor. Utöver dessa åtgärder kommer färjans turtäthet att begränsas kvälls- och nattetid, ett antal berörda bostadshus kommer att vid behov erbjudas åtgärder. Med samtliga föreslagna bullerskyddsåtgärder inom ramen för arbetsplanen har Trafikverket utfört sådana bullerreducerande åtgärder som är teknisk möjliga, ekonomisk rimliga och miljömässigt motiverade. För mer utförlig information avseende bullerskyddsåtgärder hänvisas till arbetsplanens beskrivning.

Trafiksäkerhet - I projektet ingår att anpassa färjelägen till Trafikverkets standard avseende skyltning, gestaltning och ny bom, tydligare uppställning för väntande trafikanter och trafiksäkerhetsåtgärder så som belysning, breddning av befintliga vägar och stopplinjer. Att endast införa farthinder i form av gupp anser Trafikverket inte vara tillräckligt med avseende på trafiksäkerhet.

Färjevaktarstuga - Anledningen till varför färjevaktarstugan inte ingår i arbetsplanen är att vi äger den fastighet som vi avser att ta en del för stugan. Detta innebär att mark inte behöver tas i anspråk och därmed fastställas i arbetsplanen.

Vattenkvalitet - Färjorna som trafikerar leden använder sig av båtbottnfärgen Interspeed 5617, som medför att kemikalier kan tillföras i ytvattnet och sedimenten vid färjelägena i Norra Langö och Östra Tynningö. Enligt den riskanalys som Kemikalieinspektionen utfört framgår att Interspeed 5617 blivit godkänd för fartyg i alla miljöer i Östersjön utan restriktioner. Bedömningen som Kemikalieinspektionen gjort innebär att risken för skada på omkringliggande vattenmiljöer på grund av användandet av bottenfärgen är låg. Färjetrafiken kommer därmed att medföra samma påverkan på ytvattenkvalitet och sediment i vattenområdet som befintlig trafik.

Bildmaterial -Trafikverket brukar i regel inte ta fram bildmaterial som illustrerar resultatet av en arbetsplan i detalj. Arbetsplanen syftar till att fastställa den mark som Trafikverket behöver ta i anspråk för att genomföra projektet. Byggnationen beslutas i detalj under byggskedet, då en bygghandling tas fram

Lagnövägens intresseförening

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2011-12-12	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annons	2012-01-16	2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Lagnövägens intresseförening anser att färjan bör gå mellan Tynningö och Vaxholm och om den blir kvar bör färjan vara i nuvarande storlek samt vara stationerad på Tynningö.

Belysning och ljud när färjan ligger i hamn måste vara minimalt samt utsläpp från färjan måste vara minimala. Miljökonsekvenserna av beslutet att köra med en normalstor färja bör ställas mot att köra en färja motsvarande storlek som den tidigare färjan som trafikerade Tynningöleden.

På grund av förväntad trafikökning måste en trafiksäker lösning utformas för hela Lagnövägen, från Norra Lagnö till insjön/väg 222.

Intresseföreningen efterfrågar information hur de kan vara delaktiga i framtagandet av arbetsplanens utformning samt information avseende erfarenheter från Tyska botten.

Trafikverkets kommentarer:

Trafikverket har mottagit Intresseföreningens begäran om att delta i framtagandet av arbetsplanen. Samrådsprocessen samt möjligheten att lämna synpunkter i samband med utställelse ger alla berörda samma möjlighet till deltagande vilket är ett viktigt demokratiskt instrument vid utformning av Trafikverkets anläggningar.

I bedömningen som Trafikverket gjorde i förstudien fanns inget i alternativet med färjeled till Vaxholm som var så mycket bättre att man skulle gå vidare med det som ny sträckning. Dessutom styrkte regeringen att beslutet som är taget gäller befintlig sträckning.

Efter samråd med berörd allmänhet har Trafikverket beslutat att tillsvidare bedriva färjetrafiken med en annan mindre färja än det som angavs i sakägarsammanträdet 2012-03-20. Trafikverket tog detta beslut då den mindre färjan bättre samspelar med den kulturhistoriskt viktiga miljön och för närboende på Norra Lagnö.

Färjan placeras på Tynningö mellan turerna och nattetid efter drifttid på Norra Lagnö. Detta medför att bland annat att färjeläget på Östra Tynningö är ledigt under natten för eventuell jourtrafik med utryckningsfordon från Vaxholm. Trafikverket som väghållare har inte ansvar för räddningsverksamhet. Brandförsvaret är ett kommunalt ansvar, som i detta fall tas av Storstockholms brandförsvär. Närmaste brandkår finns i Gustavsberg. Landstinget ansvarar för sjuktransporter. Vid utryckning under tider då Tynningöfärjan inte är bemannad kan SOS kontakta Vaxholmsfärjan, som är bemannad dygnet runt. Detta möjliggör att utryckningsfordon når fram till ön.

Trafikverket avser att anpassa belysningen till miljön, både avseende utformning av stolpar och val av armatur samt belysningen kommer att vara välavbländade.

Bojen används som stöttepelare till färjan på Norra Lagnö innebär att färjan inte behöver nyttja egen maskinkraft för att motverka påverkan av sidvind och vågor. Detta bidrar till minskade utsläpps- och ljudnivåer. Utöver detta är en trafikverksfärja av normal storlek i stort likvärdig den färja som tidigare trafikerade Tynningöleden avseende utsläpps- och ljudnivåer.

Trafiksäkerhetsproblem längs Lagnövägen utanför arbetsplaneområdet omfattas inte av detta projekt.

Trafikverket informerade intresseföreningen avseende sakägarsammanträdet som genomfördes 2012-03-20.

Vad gäller Tyska Botten ville vi ta till vara på erfarenheter från kajkonstruktion. Varje plats är dock unik, t.ex. gällande vattenstånd och rådande vindar.

Karlsruhevägens Vägsamfällighetsförening

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-04-03	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons		
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Samtliga boende på Karlsruhevägen önskar att ett spärrområde målas högst upp i backen på Lagnövägen mot färjeläget. Området bör vara tillräckligt stort för att inrymma en lastbil eller en personbil med släp.

Trafikverkets kommentarer:

Förslaget har bearbetats och spärrzonen på toppen av krönet har utvidgats.

Tynningö Gårds Ekonomiska Förening (TGEF)

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-03-22	TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☐ Annons	2013-12-18	
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

TGEF önskar att bli kallade till ett separat möte med projektledningen för att kunna diskutera utformning och omfattning av planerad anläggning på Tynningö. TGEF äger bland annat fastighet Tynningö 1:605 som omfattar mark där planerat färjeläger och busshållplats skall anläggas på Tynningö. TGEF utarrenderar i nuläget vissa markområden runt Östra Tynningö Brygga.

Trafikverket bör överväga om projektområdet kan utökas på Tynningösidan och om vägen kan breddas ytterligare minst 100 meter. Detta då bussen har stora problem att passera färjekön.

Det är viktigt att bevara en traditionell kajplats på Tynningösidan för att möjliggöra tilläggning av andra fartyg för lossning/lastning. Om möjligt bör även en tilläggsplats för småbåtar/taxibåtar göras på Tynningösidan.

Föreningen önskar att tilläggsplats för småbåtar bör bevaras på Lagnösidan då det är mycket viktigt för öbor på Tynningö, Ramsö, Skogsö med flera.

TGEF efterfrågar ett ytterligare möte i sin skrivelse 2013-12-18. Utöver detta önskar föreningen, utöver ovan, följande:

- Korrekt kartmaterial
- Dokumentation som visar nuvarande vägrätt
- Att det gamla vänthuset bevaras och återställs
- Att det gamla färjeläget renoveras för passbåtar
- Erosionsskydd runt färjeläget
- Hela strandkanten fram till fastighet 1:499 bör snyggas till

Trafikverkets kommentarer:

Trafikverket träffade Johan Bohman, TGEF, på plats på Tynningö för att resonera om det markintrång som kommer att ske. Trafikverket ställde även en fråga om föreningen är villiga att via överlåtelse överta den brygga som trafikverket temporärt kommer att anlägga under byggtiden. Bryggan kommer vid en överlåtelse att bli enskild då benämningen allmän brygga kommer att tas bort då det nya färjeläget inte tillåter övrig allmän trafik. Föreningen gillade förslaget om övertagande men lämnade inte något svar. Trafikverket informerade vidare om att planen kommer beskriva att marken återställs. Ett eventuellt övertagande kommer att hanteras vid senare tillfälle.

Att bredda vägen skulle innebära ett orimligt stort markintrång. Trafikverket arbetar för att inte ta mer mark i anspråk än nödvändigt.

På det nya färjeläget kommer inga andra fartyg förutom Trafikverkets färjor att kunna lägga till på grund av dess utformning. Kajen på Norra Lagnö kommer att utformas så att möjlighet finns för småbåtar att lägga till.

Trafikverket anser inte att ett ytterligare separat möte är nödvändigt. Arbetsplanen planeras att ställas ut under 2017, varav föreningen ges ytterligare tillfälle att yttra sig över arbetsplanens innehåll. Utställelsen sker under tre veckor.

Grundkartor och kartmaterial med tillhörande fastighetsgränser tillhandhåller Trafikverket från respektive kommun. Ritningarna som produceras i projektet baseras på det tillhandahållna kartmaterialet.

Ritningarna har reviderats och redovisar utökad vägrätt, inskränkt vägrätt samt tillfällig inskränkt vägrätt.

Befintlig pausstuga på Tynningö föreslås få en ny användning som väntkur för passagerare. Detta beslutas inte inom ramen för arbetsplanen, utan utreds vidare i näste skede, dvs. byggskedet.

Erosionsskydd har anlagts vid färjeläget vid Tynningö och Norra Lagnö.

Uppsnyggning av strandkanter ingår inte i arbetsplanen.

Tynningö Sjötrafik, Malmqvist Sjö- & Allservice			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-05-30	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annon	2013-03-13	2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		
Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna: Tynningö Sjötrafik, Malmqvist Sjö- & Allservice önskar att den temporära bryggan som planeras på Tynningö under byggtiden görs om till en permanent brygga. Behov uppstår emellertid ibland att bryggan används av lastning av gods och slamsugningsbåt. Vid dessa tillfällen löses lossningen i samförstånd med färjepersonalen på nuvarande färja. Dessa båtar går sedan ut och lägger sig och väntar och nuvarande Tynningöfärja kan lägga till. Om denna brygga försvinner efter ombyggnationen försvinner denna möjlighet då de inte kan angöra Trafikverkets färjelägen. De andra bryggorna på Tynningö kan ej användas då bärigheten på både bryggor och vägar är för svag. Det skulle också underlätta att ha en reservbrygga vid de tillfällen då det ordinarie färjeläget behöver underhållas. På Norra Lagnö är det vanligt att privatpersoner tar sin bil ner till färjeläget för att lasta av sin packning för att sedan köra upp bilen till parkeringen. Boende på Norra Lagnö hämtar gäster och materiel nere på bryggan under sommarhalvåret. Malmqvist Sjö- och Allservice efterfrågade tidplan avseende allmän brygga på Norra Lagnö. Trafikverkets kommentarer: Vad gäller den temporära bryggan på Tynningö har det erbjudits att övertas av TGEF. Något beslut finns ännu inte. Trafikverket har inte för avsikt att hålla en allmän brygga på Östra Tynningö. Nödvändiga transporter till Tynningö kan göras via den allmänna färjan.			

Tynningö - Ramsö byalag och bygdegårdsförening			
Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☐ Möte	☐ Brev	2012-03-30	TRV
☒ Skrivelse	☐ Annon		2011/72450
☐ Remiss	☐ Webb		
☐ Annat: talsamtal	☐ Annat: <Ange typ>		

Sammanfattning av yttrandet/synpunkterna:

Enligt Samrådshandlingen skall busshållplatsen på Norra Lagnö inte flyttas från nuvarande placering. Detta är inte en tillgänglighetsanpassad lösning.

Ramsö byalag och bygdegårdsförening efterfrågar en utökning av kollektivtrafiken i området genom en förlängning av busslinje 68. Detta skulle främja miljön och tillgängligheten på bästa möjliga sätt.

Trafikverkets kommentarer:

För att anlägga hållplatsen vid färjeläget behöver vägutrymmet utökas för att ge plats åt hållplatsen och för att möjliggöra vändning av bussen. Detta skulle även innebära att vägen behöver breddas med ytterligare ett körfält, vilket bedöms som ett allt för stort markintrång.

Diskussion pågår med Trafikförvaltningen och dess entreprenör för att optimera bussarnas tidtabeller med färjans tidtabell.

Trafikförvaltningen har inte visat något intresse avseende den föreslagna linjeändringen. För vidare frågor angående linjesträckningar hänvisas till SL.

3.2 Samråd med allmänheten

I detta avsnitt redogörs för synpunkter inkomna från allmänheten samt besvaras av Trafikverket. Synpunkterna har grupperats i olika ämnesområden där ett urval av de inkomna synpunkterna anges. I kolumnen "Rad i bilaga 1" har inkomna synpunkter inom samma ämnesområde angivits. I bilaga 1, *Radhänvisning för inkomna synpunkter*, framgår vem/vilka som lämnat synpunkten och datum då synpunkten diarieförts på Trafikverket.

3.2.1 Färjan stationering och dylikt

Samrådstyp	Samrådsinbjudan	Datum	Diarienummer
☒ Möte	☐ Brev		TRV 2011/72450
☒ Skrivelse	☒ Annon		
☐ Remiss	☒ Webb		
☒ Annat: telefon	☐ Annat: <Ange typ>		
Synpunkter och bemötande:			Rad i bilaga 1:
Urval av inkomna synpunkter: - Färjans stationering måste förbli Tynningö. - Färjepersonal anser att färjans rastplacering skall vara på Tynningö. - Olämpligt med färjevaktarstuga på parkeringsplats vid busshållplatsen. - Bryggan på Norra Lagnö används för Waxholmsbåtar, för avfallshämtning och för fritidsbåtar.			2, 5, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42,

- Synpunkter utformning av färjeläge och storlek på färja, färjeramp och dykdalb. - Behåll temporär brygga för övriga transporter till Tynningö. - Utökade bussturer samt helg-/nattrafik med båtar samt busshållplats i direkt anslutning till färjeläge. - Ifrågasättande busshållplatsen på Norra Lagnö ligger kvar i samma läge. - Ökade hälsorisker från färjeavgaser. - "Uppmärksamma ansvarig myndighet att klargöra om Tynningö fortfarande kan definieras som kärnö och om möjlighet finns för mantalsskrivna på Tynningö att fortsättningsvis få erhålla så kallade ö-kort". - Byt ut nuvarande flytande dykdalb till en fast.	43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107
Trafikverkets kommentarer: Färjetrafiken är en avgörande länk i många människors vardag. Därför är det nödvändigt att trafiken kan upprätthållas alla dagar året runt. För att detta ska fungera behöver färjans drift och underhåll tryggas. Generellt har Trafikverkets färjerederi som inriktning att alla färjor ska stationeras på fastlandssidan. Det pågår ett arbete i hela landet för att ändra stationering. Enligt protokoll <i>Lagnö 20140325, Minnesanteckningar möte hos Trafikverket i Vaxholm</i>, beskrivs en överenskommelse om stationering av färjan dag-/nattetid mellan trafikverket och N Lagnöborna. Färjan kommer därmed att placeras på östra Tynningö dagtid mellan turerna och på N Lagnö nattetid. Detta medför bland annat att färjeläget på östra Tynningö är ledigt under natten för eventuellt jourtrafik, med utryckningsfordon från Vaxholm etc. Synpunkter har kommit om att placera färjevaktarstugan i anslutning till färjeläget. Tillräckligt markutrymme bedöms inte finnas. För att möjliggöra detta behöver tomtmark tas i anspråk. Då Trafikverket är lagfaren ägare till den fastighet med parkeringsyta som finns söder om färjeläget på Norra Lagnö bedöms det som ett bättre alternativ. Möjligheten att bygga en färjevaktarstuga på parkeringen utreds. Det kan innebära att parkeringsutrymmet kommer att minskas något. Utformningen av parkeringsytan kommer att optimeras för stuga, parkering och vändande buss. Tillstånd till byggandet av färjevaktarstugan prövas med bygglov som ansöks hos Värmdö kommun. Detta innebär alltså att annan mark inte behöver tas i anspråk med vägrätt, markåtkomsten behöver således inte fastställas med arbetsplan. Kajkonstruktionen kommer inte att inskränka mer på viken än idag.	

Den planerade dykdalben som beskrivits i projektets MKB utgår. Detta pga. att det inkommit synpunkter från allmänheten samt att de redan existerade bojarna har samma stöttande effekt för färjorna. Färjeverksamheten som pågått under 5 års tid mellan Norra Langö och Tynningö har gett erfarenheten att dykdalben inte är nödvändig. Färjan har istället använt sig av bojarna på respektive färjeläger för stöttning vid kraftiga sidovindar, då färjan inte lastas och ligger och vilar samt vid motoravstängning. Bojen har alltså samma funktion som dykdalben och anses därför inte erforderlig och utgår från projektet. Detta bidrar till positiv miljöpåverkan då det innebär mindre arbete i vattenområdet på Norra Lagnö. Efter samråd med berörd allmänhet har Trafikverket beslutat att tillsvidare bedriva färjetrafiken med en annan mindre färja än det som angavs i sakägarsammanträdet 2012-03-20. Trafikverket tog detta beslut då den mindre färjan bättre samspelar med den kulturhistoriskt viktiga miljön och för närboende på Norra Lagnö. I bedömningen som Trafikverket gjorde i förstudien fanns inget i alternativet med färjeled till Vaxholm som var så mycket bättre att man skulle gå vidare med det som ny sträckning. Dessutom styrkte regeringen att beslutet som är taget gäller befintlig sträckning. Trafikverkets funktionella krav vad gäller tidtabellen är att kommande tidtabell ska grunda sig på befintlig tidtabell och kapacitet. Diskussion pågår med SL och deras entreprenör för att optimera de olika tidtabellernas passning till varandra. För att anlägga hållplatsen vid färjeläget behöver vägutrymmet utökas för att ge plats åt hållplatsen och för att bussen ska kunna vända. Detta skulle även innebära att vägen behöver breddas med ytterligare ett körfält, vilket bedöms som ett allt för stort markintrång. I utformningen av de nya färjelägena, strävar Trafikverket efter att välja utrustning, färg etc så att en sammanhållen miljö uppnås. Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting har tagit del av förstudie och samrådsmaterial, varav ansvarig myndighet har fått information i frågan avseende ö-kort.	
--	--

3.2.2 Ljudnivåer

Samrådstyp ☒ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☒ Annat: telefon	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☒ Annons ☒ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum	Diarienummer TRV 2011/72450
Synpunkter och bemötande			Rad i bilaga 1

Urval av inkomna synpunkter: - Upplevt ökat buller, använd färja som motsvarar tidigare färjors ljudnivåer. - Modernisera färjan, sätt in en modernare färja eller köp upp de färjor som användes i privat regi. - Boende störs även av momentana ljud då färjan ankommer hamn. - Anmälningar till Värmdö respektive Vaxholms kommun. - Buller från bilar som accelererar i backen när de kört av färjan.	5, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 20, 28, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 103, 104, 105
Trafikverkets kommentarer: Buller - Trafikverket har genomfört bullermätningar som resulterat i att flertalet bullerskyddsåtgärder utförts på färjan och skjutbryggor. Utöver dessa åtgärder kommer färjans turtäthet att begränsas kvälls- och nattetid, ett antal berörda bostadshus kommer att vid behov erbjudas bullerdämpande åtgärder. Med samtliga föreslagna bullerskyddsåtgärder inom ramen av arbetsplanen har Trafikverket utfört sådana bullerreducerande åtgärder som är teknisk möjliga, ekonomisk rimliga och miljömässigt motiverade. För mer utförlig information avseende bullerskyddsåtgärder hänvisas till Arbetsplanen samt PM Bullerskyddsåtgärder.	

3.2.3 Trafiksäkerhet och belysning

Samrådstyp ☒ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☒ Annat: telefon	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☒ Annons ☒ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum	Diarienummer TRV 2011/72450
Synpunkter och bemötande			Rad i bilaga 1
Urval av inkomna synpunkter:			1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14,

- Den ökande trafiken innebär längre bilköer samt avgaser. I samband med trafikökningen måste trafiksäkerheten förbättras. - Hastighetsåtgärder såsom fartkamera och parkeringsfri möteszon (utökad spärrmarkering) intill Norra Lagnö färjeläger. - Hastighetsåtgärder längs Lagnövägen och Tynningövägen. - Folk kör för fort, befintliga farthinder är inte tillräckliga. - Lagnövägen bör breddas och det behövs mitträcke. - Lägg Lagnövägen mer åt öster för att räta ut kurvan innan korsning mot färjeläge. - Anläggande av gångbana på Lagnövägens västra sida inverkar positivt på trafiksäkerheten, breddning av vägen bör också övervägas. Lagnövägen är idag för smal vilket utgör en trafikfara för oskyddade trafikanter. - Gångbanan på Lagnövägen ner till färjan bör göras så smal som möjligt. - Spärrzon i stället för breddning av Lagnövägen på den smalaste och mest utsatta sträckan. - Vändplan på Tynningö används av företagare som uppställningsplats. - Omvandla parkeringsyta vid Lagnövägen till rundkörningsfil. - Vägavgift för tunga fordon på Tynningös vägar. - Temporär kajlösning ligger för nära den gamla Vaxholmskajen. - "SOS-jour" med färjan och anpassning för Räddningstjänsten. - Färjan blir inte mer skyddad från farleden vid stationering på Norra Lagnö. - Förslag till ny mötesplats på Tynningö. - Bristfällig anknytning mellan buss och färja vilket medför trafikfara. - Utformning och ljusstyrka på lyktstolpar på Lagnövägen, nya gångbanan och vid färjelägen. - Ifrågasättande angående antalet samt placeringen av nya belysningsstolpar. Underlag till beslut av antal samt placering har även efterfrågats. - Trafikfara p.g.a. mörker. - Låt inte stjärnhimlen förstöras av ljusföroreningar.	16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 105
Trafikverkets kommentarer: Avseende trafiksäkerhetsåtgärder, som breddning av befintlig väg på Tynningö, gångbana på Norra Lagnö samt ny och utökad belysning, har dessa planerats med avsikten att göra minsta möjliga intrång på befintliga fastigheter. Syftet är ökad trafiksäkerhet i allmänhet men främst för oskyddade trafikanter. Trafikverket avser att anpassa belysningen till miljön, både avseende utformning av stolpar och val av armatur. Syftet med belysningen är ökad trygghet och säkerhet. På Norra Lagnö föreslås	

nya belysningsstolpar längs Lagnövägen från färjeläget till busshållplatsen på Lagnövägen. På Tynningö föreslås kompletterande belysning från ny busshållplats och cirka 100 meter längs Tynningövägen. Exakt antal samt placering av nya belysningsstolpar är inte fastställt.

För att minimera att omgivningen störs av belysningen ska armaturen vara väl avbländande så att den inte stör befintliga fastigheter och trafikanter. Belysningen kan anpassas med avskärmade armaturer och stolphöjder.

I syfte att öka trafiksäkerheten breddas befintlig väg på Tynningö, en gångbana anläggs på Norra Lagnö samt ny och utökad belysning föreslås. Skyltad hastighet är 30 km/h mellan färjeläget och Lagnösundsvägen och hastighetsdämpande gupp finns. Några ytterligare hastighetsnedsättande åtgärder planeras inte. Med en allmän färja bedöms antalet fordon som åker med färjan öka med 35 %, vilket motsvarar cirka 170 fordon per dygn. Andelen tunga transporter beror till stor del på kommunens exploaterings- och utbyggnadsplaner på Tynningö. Momentant kan köerna till färjan komma bli längre än idag. En ny färja kommer att vara större och därmed ha möjlighet att ta med sig ett större antal fordon än tidigare. Den ökade kapaciteten bedöms vara lika stor som trafikökningen. Synpunkter har framkommit att flytta köande fordon på Lagnövägen till annat läge längs Lagnövägen eller till parkeringen på Norra Lagnö. Det bedöms inte aktuellt att flytta köerna och anordna signaler på annat ställe än vid färjan. Arbetsplanens förslag innebär att fordon som står i kö till färjan har visuell kontakt med färjan. Att bredda vägen med ett tredje körfält för köande fordon, som också föreslagits från boende, bedöms innebära ett allt för stort markintrång.

Vid fastighetsutfarter markeras spärrområden. Vid dessa kommer det även finns möjlighet att stanna vid möten. Efter inkomna synpunkter har förslaget bearbetats och spärrzonen på toppen av krönet på Lagnövägen har utvidgats jämfört med tidigare förslag.

Planen vid färjeläget som är en del av vägområdet kommer att användas som busshållplats och vändplan och ska inte användas som parkering eller uppställning under längre perioder. Förslaget hållplatsläge har bedömts som det alternativ som tar minst mark i anspråk.

Åtgärder på parkeringsytan utifrån synpunkt om omvandling till rundkörningsfil kommer inte att utföras som en del av detta projekt.

Det är inte aktuellt med avgift för tung trafik.

Utgångspunkten i Trafikverkets funktionella krav är att inga särskilda krav ställs för räddningstjänst. Införandet av ny allmän färjeled anses inte medföra förändrade förutsättningar för räddningstjänstens framkomlighet jämfört med dagens situation. Det

pågår en diskussion på nationell nivå hur frågan om jour ska lösas till öar med färjeförbindelse som inte har jour.

3.2.4 Boende- och kulturmiljö

Samrådstyp ☒ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☒ Annat: telefon	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☒ Annonser ☒ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum	Diarienummer TRV 2011/72450
Synpunkter och bemötande			Rad i bilaga 1
Urval av inkomna synpunkter: - Allmän påverkan på kulturmiljön, kulturmiljön måste bevaras. - Planen går emot Värmdös områdesbestämmelser om kulturmiljö. - Skymmande utsikt över viken. - Känslig och grund vik. - Fastighetsvärden minskar . - Vatten nyttjas för båtar, bad, tillgänglighet till bryggplatser och bojförläggning. - Breddning av 3 körfält och trafikljuslösning. - Kameraövervakning vid färjelägen. - Igenslammad vik. - Ordna en bänk vid Norra Lagnö brygga. - Bottenfärger förgiftar dricksvatten. - Kritisk till boj på Tynningö, då det förfular det estetiska uttrycket. - Generellt positiv till färjan och utökad kollektivtrafik. - Busshållplatsen på Norra Lagnö bör ligga närmare färjeläget. - Avgaser från lastbilar.			1, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 31, 36, 37, 43, 83, 84, 89, 98, 102, 107
Trafikverkets kommentarer: I utformningen av de nya färjelägena, strävar Trafikverket efter att välja utrustning, färg etc. så att en sammanhållen miljö uppnås. Avseende trafiksäkerhetsåtgärder, som breddning av befintlig väg på Tynningö, gångbana på Norra Lagnö samt ny och utökad belysning, har dessa planerats med avsikten att göra minsta möjliga intrång på befintliga fastigheter. Syftet är ökad trafiksäkerhet i allmänhet men främst för oskyddade trafikanter. Färjetrafiken är en avgörande länk i många människors vardag. Därför är det nödvändigt att trafiken kan upprätthållas alla dagar året runt. För att detta ska fungera behöver färjans drift och underhåll			

tryggas. Generellt har Trafikverkets färjerederi som inriktning att alla färjor ska stationeras på fastlandssidan. Det pågår ett arbete i hela landet för att ändra stationering.

Enligt protokoll *Lagnö 20140325, Minnesanteckningar möte hos Trafikverket i Vaxholm*, beskrivs en överenskommelse om stationering av färjan dag-/nattetid mellan trafikverket och N Lagnöborna. Färjan kommer därmed att placeras på östra Tynningö dagtid mellan turerna och på N Lagnö nattetid. Detta medför bland annat att färjeläget på östra Tynningö är ledigt under natten för eventuellt jourtrafik, med utryckningsfordon från Vaxholm etc.

Kajkonstruktionen kommer inte att inskränka mer på viken än idag. Den planerade dykdalben som beskrivits i projektets MKB utgår. Detta pga. att det inkommit synpunkter från allmänheten samt att de redan existerade bojarna har samma stöttande effekt för färjorna.

Färjeverksamheten som pågått under 5 års tid mellan Norra Langö och Tynningö har gett erfarenheten att dykdalben inte är nödvändig. Färjan har istället använt sig av bojarna på respektive färjeläger för stöttnings vid kraftiga sidovindar, då färjan inte lastas och ligger och vilar samt vid motoravstängning. Bojen har alltså samma funktion som dykdalben och anses därför inte erforderlig och utgår från projektet. Detta bidrar till positiv miljöpåverkan då det innebär mindre inverkan på vattenområdet vid Norra Lagnö.

Direkt berörda, exempelvis där mark tas i anspråk, berörs av väglagsstiftningen. Vid utsiktsproblem tillämpas miljöbalken. Värdering sker av en eventuell marknadsvärdesminskning. Bedömning görs inte i dagsläget utan utreds för varje enskilt fall.

Trafikverket arbetar för att ta så lite mark i anspråk som möjligt för att genomföra föreslagna åtgärder. En markförhandlare kommer att kontakta respektive fastighetsägare om aktuellt markintrång för att nå en överenskommelse om ersättning. (Regleras enligt Väglagen).

Eventuell marknadsvärdesminskning pga. utsiktsförändring görs för varje fastighet som berörs. Värdering sker av en oberoende auktoriserad värderingsman. (Regleras enligt Miljöbalken).

Syn av kringliggande fastigheter kommer att ske före start av byggnadsarbeten. Vid en eventuell skada på anläggningar utfaller ersättning.

Om man besitter rättigheter för boj kommer flytt eller ersättning att ordnas på bekostnad av Trafikverket.

Synpunkt har inkommit om att breddning av tre körfält och trafikljuslösning skulle vara ett stort hot mot kulturmiljön på Norra Lagnö. Trafikverket avser inte att bredda vägen till tre körfält.

Gällande inbrottsfrågan är det inte aktuellt att fotografera fordon som färdas med färjan.

3.2.5 Fastighetsintrång och övriga frågor

Fastighetsintrång

Samrådstyp ☒ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☒ Annat: telefon	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☒ Annons ☒ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum	Diarienummer TRV 2011/72450
Synpunkter och bemötande			Rad i bilaga 1:
Urval av inkomna synpunkter: - Efterfrågan på underlag vilket beskriver slutsatsen till att markintrång görs på berörda fastigheter. Belyser behovet av att förtydliga bakgrunden till ianspråktagandet av mark. - Avsaknad av orsak till att klassificera delar av fastighet som område med inskränkt vägrätt, Trafikverket bör därför ta bort begränsningen av den privata förfoganderätten. - Ifrågasätter ianspråktagandet av vatten och föreslår en begränsning av området i bredd och avstånd till strandgräns. Anspråkstagande av vattenområde är viktigt eftersom det påverkar fastighetsvärdet. - Ianspråktagande av vatten som utnyttjas för båtar, bad, tillgänglighet till bryggplatser och bojförläggning. - Träd och plank i anslutning till väg är viktiga för att minimera insyn och måste tas i hänsyn. Vid anspråkstagande av för mycket mark riskeras träden att tas bort eller skadas vilket tar bort barriären mellan uteplats och bilköer. - Önskar att stödmur på ianspråktagen mark byggs i kallmurad sten och att återplantering av buskar sker ovan stödmuren för att ersätta de buskar som står på mark som ianspråktagas för stödmur. - Otydligheter angående symbolers betydelser samt detaljutformning i Trafikverkets ritningar. Beroende på symbolernas innebörd efterfrågas att konsekvenserna leder till minsta möjliga påverkan på rötterna till de träd som gränsar till fastighet. - Bredda Lagnövägen österut för att ge bättre sikt samt minimera påverkan på fastigheten Norra Lagnö 1:112 samt infiltrationsbädd och häck.			15, 20, 24, 25, 35, 37, 83

- Bevarande av berg på fastighet 1:347 vid breddning av vägområde för plats för gångbana. Berget innebär ett skydd för fastigheten mot trafikbuller och störningar från färjekön. Eftersom det aktuella berget är mycket karakteristiskt för naturen på Norra Lagnö och i Stockholms innerskärgård finns det ett allmänt intresse av att låta berget vara orört. Gångbanan kan förläggas dikt an, nedanför berget. - Staket och grund till fastighet Lagnöbacken 1:348 samt röd vedbod och brunn längs Lagnövägen. - Gör ingen ny jordvall utan bygg en lodrät mur i stället, med ett plank som ersättning för häcken. - Fastigheten Norra Lagnö 1:42 innefattar vattentäkt 7 meter från väggkant vilket innebär att ett ingrepp på fastigheten kan medföra att ny brunn behövs.	
Trafikverkets kommentarer: Trafikverket arbetar för att minska markintrånget och olägenheter för närboende och kommer att se över utformningen. Huvudprincipen för intrång är att marknadsvärdesbedömning av fastigheten görs. Värdering av eventuell marknadsvärdesminskning bedöms inte i dagsläget utan sker i varje enskilt fall. Det som undersöks är skadan, hur fastigheten påverkas och marknadsvärdesminskning. Värdering görs och följaktligen diskuteras potentiell ersättning tillsammans med markägare. Vid situationer där värdering är svår att göra, exempelvis med utsikt, tas oberoende värderingsman som inte är partisk in. När det finns värdering förhandlas ersättning och därefter skrivs avtal om ersättning för intrång. Platsbesök gjordes 2012-04-27 för att studera häcken och infiltrationsbädden gentemot ny vägdragning och nytt vägområde. Alternativa vägdragningar och lösningar med stödmurar diskuterades för att minska markintrånget. Förslaget har i efterhand bearbetats och något intrång på infiltrationsbädden kommer således inte att ske och inte heller något intrång på häcken. Staketet och grinden på fastighet 1:348 påverkas inte av nuvarande förslag. Ritningar har reviderats, symboler och teckenförklaringar har förtydligats. För att minska markintrånget och inte vara i konflikt med gällande detaljplaner behålls färjeläget där det är i dagsläget.	

Övriga frågor

Samrådstyp ☒ Möte ☒ Skrivelse ☐ Remiss ☒ Annat: telefon	Samrådsinbjudan ☐ Brev ☒ Annonser ☒ Webb ☐ Annat: <Ange typ>	Datum	Diarienummer TRV 2011/72450
Synpunkter och bemötande:			Rad i bilaga 1:
- Felaktigt kartmaterial. - Muddring medför skada på avsaltningsanläggning och värmepumpanläggning. - Korrespondens kring det formella handläggandet och varför inte arbetsplanen omfattar färjevaktarstugan. - Brister i och synpunkter på arbetsplanen och MKB. - Brister i samrådsförfarandet. - Annonsera ut tjänster som behövs till nybyggnation via Tynningös hemsida. - Önskan om geoteknisk undersökning på sträckan från vikhörnan (längst in i Furusundsviken) ner förbi fastigheterna 1:82 och 1:81 och mot Norra Tynningö ångbåtsbrygga.			2, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 20, 22, 26, 31, 33, 34, 69, 83, 84
Trafikverkets kommentarer: De muddringsarbeten som planeras, görs för att skapa ett betryggande vattendjup och minska risken för grumling i driftskedet. Inom muddringsområdet kommer de lösa ytsedimenten som på sina ställen kan innehålla föroreningarna att tas bort. Föroreningsinnehållet inom det muddrade området blir då lägre jämfört med dagens situation vilket är gynnsamt för området på lång sikt. Trafikverket planerar att utföra muddringsarbetet under så kort tidsperiod som möjligt för att minimera den tillfälliga störningen. Trafikverket följer det regelverk som finns vad gäller båtbottnfärger och inga andra färger än de som är tillåtna för den färja som idag trafikerar färjeleden används. Trafikverkets samtliga tjänster upphandlas i enlighet med Lagen om offentlig upphandling. Vad gäller projektets olika skeden ska arbetsplanen beskriva vilken mark som behövs för att bygga och driva anläggningen. Från det att arbetsplanen är fastställd är det möjligt för sakägare att överklaga beslutet. Efter arbetsplanen kommer en bygghandling att projekteras som ska beskriva hur anläggningen ska se ut i detalj.			

Berörda fastigheter avseende en önskan om geoteknisk undersökning ligger utanför denna arbetsplan.	
--	--

4. Bilagor

Bilaga 1, Radhänvisning för inkomna synpunkter från allmänheten

Trafikverket, Eskilstuna. Besöksadress: Tullgatan 8.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243-795 90

www.trafikverket.se

Samrådsredogörelse, bilaga 1
VÄG 642 OCH 678, NY ALLMÄN
FÄRJELED FRÅN NORRA
LAGNÖ TILL TYNNINGÖ

Värmdö kommun och Vaxholms stad, Stockholms Län

UTSTÄLLELSEHANDLING 2017-03-29

Projektnummer: 107130

Bilaga 1, Radhänvisning för inkomna synpunkter

Denna bilaga innehåller en förteckning av inkomna synpunkter från allmänheten som inkommit under arbetsplanprocessen. Bilagan läses tillsammans med Samrådsredogörelsen.

Radnr.	Namn - Avsändare	Synpunkt inkommen
1	Anonym	2012-05-09
2	Anonym	2012-05-09
3	Anonym	2012-05-09
4	Anonym	2014-01-17
5	Anonym	2012-05-09
6	Anonym	2012-05-09
7	Claes Billgert	2012-04-19
8	Lennart Bostam	2012-12-05
9	Tommy och Karin Dahlgvist	2012-04-03
10	Ingmar och Johanna Furuvik	2012-04-02
11	Per och Elisabet Åman	2012-03-30, 2012-03-30
12	Marie-Louise och Nils Ekström	2012-04-16
13	Alexander Gottsén	2012,04-19, 2012-06-15, 2012-06-20, 2012-06-26, 2012-10-15, 2013-05-24, 2014-01-17
14	Iréne Holm	2012-03-27
15	Iréne och Peter Holm	2012-03-23, 2012-04-23, 2013-12-10
16	Lars & Anna Nihlén	2013-12-06
17	Patrik Jahrner och Annika Linnér	2012-04-04
18	Sven-Olof Lodin	2012-04-02
19	Per & Petronella Möller	2012-03-23, 2013-12-16
20	Helena Nilsson	2012-03-15, 2012-03-29, 2012-03-29, 2012-03-29, 2012-03-29, 2014-01-10, 2014-01-10, 2014-01-10

21	Olle Nordström	2012-04-11
22	Emeli Selenius	2012-04-18
23	Wilhelm Stiby	2012-04-04, 2014-01-20
24	Lars Sundell och Helena Granberg	2012-03-14
25	Hans Söderlund	2012-03-23
26	Magnus Söderström	2012-04-04, 2012-04-11, 2012-05-15, 2012-05-25, 2012-06-28, 2012-08-02, 2012-08-02, 2012-08-02, 2013-10-10, 2016-07-25
27	Lars Wiman	2012-03-27
28	Patrik Merup & Anna Gävner	2013-12-06
29	Erik Larsson	2012-08-03, 2012-08-03
30	Johan Boman	2012-06-12, 2014-01-09
31	Per Åman	2012-08-03, 2013-12-06
32	Kerstin Bellander	2014-01-13
33	Carin och Bo Andersson	2014-01-13
34	Fredrik Stenberg	2012-12-03, 2013-12-06, 2013-12-06, 2013-12-12, 2014-03-21, 2015-05-29, 2015-07-01, 2016-07-06
35	Fredrik och Elinor Stenberg	2014-01-10
36	Elin Bellander och Mårten Ihre	2014-01-10
37	Magnus och Cecilia Söderström	2014-01-10
38	Peter och Kicki Olivensjö	2014-01-08
39	Ingrid och Gunnar Algernon	2014-01-07
40	Susan och Lars-Gunnar Lindberg	2014-01-09
41	Lotta Ashdown	2014-01-09
42	Staffan Häll	2014-01-09
43	Kristoffer MB Luczak	2014-07-08
44	Cecilia Boman	2014-01-09
45	Lars-Erik och Margaretha Lindell	2014-01-10, 2013-12-12
46	Kristina Bellander	2014-01-13

47	Johan och Malin Eklund	2014-01-07
48	Andres, Monica & Andrea Sorset	2014-01-06
49	Enar Stålebrant	2014-01-01
50	Eva och Otte Brosjö	2014-01-06
51	Jonas Ryberg	2014-01-06
52	Ulf Björkquist	2014-01-07
53	Ulrika Gyllenhammar	2014-01-09
54	Thomas Blomquist	2014-01-07
55	Bo & Gunilla Ljungberg	2014-01-07
56	Helena och Svante Persson	2014-01-07
57	Per & Britt-Marie Axman	2014-01-07
58	Tage Sterner	2014-01-07
59	Magnus Ingevall, Malin Ingevall, Lennart Ingevall & Sylvia Ingevall	2014-01-07
60	Agneta & Claes Blomquist	2014-01-06
61	Åsa & Bo Jakobsson	2014-01-06
62	Jens Widestedt	2014-01-09
63	Hans och Agneta Söderlund	2014-01-06
64	Birgitta Stålö	2013-03-19
65	Sven Jonsson & Nina Fjällby	2014-01-06
66	Anders Granhem	2014-01-10
67	Elvy Ljungberg	2014-01-06
68	Wera Körner och Peter Fahlström	2014-01-04
69	Wera Körner	2012-08-27, 2014-01-04
70	Patrick Ekenman & Elisabet Franzén	2014-01-09
71	Gaynor Owens	2014-01-08
72	Georg Wilhelm & Ann-Charlotte Blomberg	2013-12-26
73	Ulf Ekenman	2014-01-08
74	Ewa och Bengt Romare	2014-01-08
75	Madeleine Jarehov & Tobias Henriksson	2014-01-08

76	Maj-Britt & Jan Erik Josephson	2014-01-09
77	Åke & Gunnel Johansson	2014-01-13
78	Jennie Hakala	2013-12-03
79	Erik Ekenman & Amanda Rafter	2014-01-10
80	Christian Ridder	2012-01-10
81	Rosa & Claes Mellbin	2014-01-09
82	Tomas Malmqvist	2012-03-20
83	Jan-Olov Nilsson	2011-11-10, 2011-11-14, 2012-03-28, 2012-04-08, 2012-04-11, 2012-04-12, 2012-04-12, 2012-04-17, 2012-05-03, 2012-08-03, 2012-08-17, 2012-12-07, 2013-10-09, 2013-11-27, 2013-12-10, 2014-01-13, 2014-01-13, 2014-01-13, 2015-03-13, 2015-05-25, 2015-05-27, 2016-07-26
84	Sven-Olof & Birgitta Lodin	2013-12-11
85	Kari & Elsi Hakala	2013-12-03
86	Freddie, Dycke, Isabelle & Mikaela Forslund	2013-12-03
87	Christina & Lars Nylund	2013-12-04
88	Axel Hjärne	2013-12-08
89	Elisabeth Hjärne	2013-12-11
90	Ulrika & Håkan Molin	2013-12-11
91	Caroline & Fredrik Schager	2013-12-04
92	Lars Henriksson	2013-12-16
93	Andreas Blomquist	2013-11-15
94	Kristin & Peter Bergendahl	2013-12-10
95	Janne	2012-03-29
96	Chris & Mathias Liljefors	2013-12-05
97	Kjell Johansson & Lillian Essenberg	2013-12-05
98	Erik Larsson	2013-08-03, 2013-08-03
99	Erik Tofft	2013-12-17

100	Lars & Sonja Härdelin	2013-12-05
101	Jaak Arendi	2013-01-09
102	Olle Dansk	2013-03-27, 2013-03-11
103	Jerry Gustafsson	2013-12-03
104	Carina & Mikael Kopriwa	2013-12-01
105	Ulrika Gyllenhammar & Stefan Andersson	2012-12-10
106	Peter Bohman	2012-06-29
107	Martin Eliasson	2012-03-20

Renee Berecz

Projektledare Trafikverket

Trafikverket, Eskilstuna. Besöksadress: Tullgatan 8.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243-795 90